

Рішення спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії

Спеціалізована вчена рада Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка, м. Кропивницький, ухвалила рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань «Право» на підставі прилюдного захисту дисертації **Наливайка Олега Юрійовича «Адміністративно-правові засади громадського контролю за діяльністю органів судової влади в Україні»** за спеціальністю 081 – Право «4» лютого 2026 року

Характеристика особистості здобувача.

Наливайко Олег Юрійович народився 22 березня 1991 року у місті Кіровограді (нині місто Кропивницький). У 2012 році закінчив Київський національний університет імені Тараса Шевченка за напрямком підготовки/спеціальністю – "Правознавство" та здобув кваліфікацію бакалавра правознавства.

У 2014 році закінчив Київський національний університет імені Тараса Шевченка, отримав повну вищу освіту за спеціальністю "Правознавство" та здобув кваліфікацію магістр правознавства. Диплом магістра з відзнакою. Академічні права за вказаним дипломом – право вступу до аспірантури, професійні права – робота за фахом, викладацька робота, наукова робота. З вересня 2014 року по грудень 2018 року був призначений та обіймав посади старшого секретаря апарату суду, помічника голови суду у Господарському суді Київської області.

У грудні 2018 року звільнений із займаної посади за переведенням до Північного апеляційного господарського суду і призначений на посаду помічника судді Кравчука Геннадія Анатолійовича на час виконання ним повноважень судді Північного апеляційного господарського суду, яку займає по теперішній час.

Мови: українська, англійська.

Дисертацію виконано у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка, м. Кропивницький.

Науковий керівник – доктор юридичних наук, професор, Соболев Євген Юрійович, професор кафедри загальноправових дисциплін та державного управління Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Здобувач має 9 наукових публікацій за темою дисертації, з них 5 – у наукових фахових виданнях України, 0 монографій.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ, в яких опубліковано основні наукові результати дисертації:

1. Наливайко О.Ю. Адміністративно-правове підґрунтя реалізації форм громадського контролю за діяльністю органів державної влади. *Наукові записки. Серія: Право*. 2022. Вип. 13. С. 94-98.
2. Наливайко О.Ю. Специфіка суб'єктів, об'єктів і напрямів громадського

контролю за діяльністю органів судової влади України. *Наукові записки. Серія: Право*. 2023. Вип. 14. С. 147-152.

3. Наливайко О.Ю. Адміністративно-правове регулювання у сфері громадського контролю в системі судоустрою України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2024. № 86. Ч. 4. С. 11-16.

4. Наливайко О.Ю. Адміністративно-правові форми та процедури громадського контролю у сфері діяльності органів судової влади. *Кримінально-виконавча система: Вчора. Сьогодні. Завтра*. 2025. № 2 (18). С. 90-100.

5. Наливайко О.Ю. Громадський контроль за судовою владою: міжнародно-правові стандарти та адміністративно-правові механізми в умовах європейської інтеграції. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2025. № 2. С. 51-56.

які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Наливайко О.Ю. Сутність та зміст громадського контролю за діяльністю органів державної влади у розрізі адміністративного права. *Актуальні проблеми національного законодавства* : збірн. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Кропивницький, ЦДУ ім. В. Винниченка, 11 лист. 2022 р.). Кропивницький, 2022. Ч. 1. С. 96-98.

2. Наливайко О.Ю. Сучасний стан та особливості розвитку інституту громадського контролю в системі судоустрою України. *Сектор безпеки України: актуальні питання науки та практики* : збірн. матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого, 27-28 квітн. 2023 р.). Харків : Друкарня Мадрид, 2023. Ч. 1. С. 196-205.

3. Наливайко О.Ю. Функціонування суб'єктів спеціального громадського контролю у сфері діяльності судової влади як складова юридичного механізму захисту прав людини. *Права людини в період збройних конфліктів* : збірн. матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 3 лист. 2023 р.). Одеса : Національний університет «Одеська юридична академія», 2023. С. 66-73.

4. Наливайко О.Ю. Особливості втілення міжнародно-правових стандартів у державну політику України щодо громадського контролю у судовій системі. *Актуальні проблеми національного законодавства* : збірн. матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Кропивницький, ЦДУ ім. В. Винниченка, 21 лист. 2024 р.). Кропивницький, 2024. Ч. 1. С. 123-126.

В офіційному обговоренні результатів дисертаційного дослідження та відкритій науковій дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

1. **Кондратенко Віталій Миколайович**, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри загальноправових дисциплін та державного управління Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

2. **Миронюк Роман Вікторович**, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного права і процесу Дніпровського державного університету внутрішніх справ, надав позитивний відгук із зауваженнями: 1. У низці висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, простежується певна узагальненість, що не завжди супроводжується

достатньо чітким окресленням практичних механізмів реалізації запропонованих змін у сучасних політико-правових умовах України. Зокрема за наявності воєнного стану та обмежених фінансових ресурсів, спрямованих на реформування судової системи в країні.

2. Методологічна частка дисертації охоплює значний спектр загальнонаукових і спеціально-юридичних методів, однак у тексті роботи не в усіх випадках достатньо виразно показано, яким чином застосування конкретних методик дало змогу виявити нові аспекти досліджуваної проблематики або уточнити окремі наукові положення, зокрема у межах порівняльно-правового аналізу чи при моделюванні адміністративно-правових процедур.

3. Питання визначення меж впливу громадського контролю на забезпечення незалежності судової влади, а також потенційних ризиків надмірного або непрямого впливу через діяльність окремих громадських інституцій у дисертації окреслено загальними рисами й потребує глибшого теоретичного та прикладного опрацювання. Це має особливе значення з огляду на складність сучасних українських суспільно-правових процесів та підвищену чутливість судової системи до зовнішніх впливів.

4. У структурі дослідження не виокремлено спеціального підрозділу, присвяченого аналізу проблемних або малоефективних практик організації громадського контролю у сфері судочинства, зокрема випадків, коли залучення громадськості супроводжувалося конфліктними ситуаціями, процедурними ускладненнями чи зниженням рівня довіри до судових інституцій. Включення такого аналізу дозволило б повніше окреслити межі застосування окремих механізмів та потенційні ризики їх впровадження.

5. У дисертації недостатньо висвітлено питання сталості та відтворюваності адміністративно-правових механізмів громадського контролю за діяльністю органів судової влади у довгостроковій перспективі. Зокрема, поза увагою залишилися чинники, що впливають на стабільність функціонування таких засобів після завершення окремих реформаторських етапів або програм міжнародної технічної допомоги, а також їхня здатність адаптуватися до змін політико-правового середовища, кадрових трансформацій в органах публічної влади та коливань рівня суспільної довіри.

3. Шаповал Роман Володимирович, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, надав позитивний відгук із зауваженнями: 1. Автор дисертації запропоновано власне визначення природи та сутності громадського контролю у сфері судової влади, яке претендує на міждисциплінарність та наукову новизну. Проте бракує повноцінної теоретичної дискусії з провідними доктринальними підходами західної адміністративної науки та європейського права.

2. У роботі автор не приділяє належної уваги поглибленому аналізу електронних форм громадського контролю. Цифрові платформи, онлайн-сервіси, системи відкритих даних перелічуються, але не розглядається їхня нормативна специфіка, ступінь реальної доступності для громадян, проблеми ідентифікації користувачів, захисту персональних даних, кібербезпеки та ризиків маніпуляцій через цифрові інструменти. В умовах швидкої

трансформації публічного управління в Україні детальний аналіз таких аспектів є необхідним для комплексного підходу до теми.

3. Дисертант оголошує про використання емпіричної бази (офіційної статистики, аналітичних звітів, моніторингів), проте у тексті практично відсутній аналіз кількісних показників: не наведено конкретних даних про частку відкритих судових засідань, кількість поданих громадських звернень, співвідношення результативних та механізмів участі тощо. Це знижує рівень доказовості та ускладнює оцінку реальної ефективності адміністративно-правових форм громадського контролю в судовій сфері.

4. Суб'єкти громадського контролю (громадяни, громадські організації, медіа, експертні спільноти) розглядаються у дисертації переважно як однорідна категорія, без докладного розмежування їх ролей, повноважень, механізмів впливу та відповідальності. Відсутній аналіз, яким чином відрізняється характер участі окремого громадянина від колективного суб'єкта, чи мають медіа особливий правовий статус, які ризики зловживань характерні для різних груп суб'єктів.

5. Дисертант зазначає, що практичне значення результатів його дослідження полягає у можливості використання висновків у законотворчій, науково-дослідній, освітній та правозастосовній діяльності. Однак не наведено конкретних прикладів впровадження запропонованих підходів, зокрема у вигляді пілотних проєктів: у формі реальних законодавчих ініціатив. Відсутність такої деталізації знижує ступінь практичної апробації результатів.

6. В аналізі міжнародних стандартів громадського контролю робота фокусується переважно на європейських рекомендаціях, не розглядаючи, однак, детально процедури громадської участі у різних правових системах. Не проведено компаративного розгляду нормативної деталізації залучення громадськості, відмінностей у статусі спостерігачів, механізмів участі у дисциплінарних процедурах тощо.

4. Максименко Наталія Володимирівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри галузевого права та правоохоронної діяльності Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка, надала позитивну рецензію із зауваженнями: 1. У роботі варто було б ще глибше розмежувати межі впливу міжнародно-правових стандартів і адміністративно-правового регулювання громадського контролю, з особливим акцентом на специфіку імплементації цих стандартів в українському правовому полі.

2. Окремої уваги заслуговує питання організації інституційної взаємодії громадських інституцій із судами: хоча цей аспект розкрито достатньо широко, перспективним виглядає подальше дослідження процедурних аспектів такої взаємодії, особливо на рівні регіональних та місцевих органів судової влади, що дозволить забезпечити ефективність і сталу партнерську співпрацю.

3. Актуальним є питання деталізації технічної реалізації електронних платформ для здійснення громадського контролю, зокрема визначення їх нормативного статусу, процедур інтеграції у національні інформаційні системи та гарантій захисту персональних даних користувачів. Саме ці напрями можуть поглибити комплексність дослідження і посилити практичну значущість запропонованих у дисертації підходів.

5. **Сокурєнко Олена Анатоліївна**, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри галузевого права та правоохоронної діяльності Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка, надала позитивну рецензію із зауваженнями: 1. Потребує поглибленого аналізу питання ефективності судових механізмів реагування на громадський контроль. У роботі зосереджено основну увагу на нормативних та організаційних аспектах, однак майже не простежується, яким чином практична реалізація процедур громадського контролю (наприклад, розгляд скарг, участь у публічних обговореннях, впровадження електронних платформ) впливає на реальну поведінку судових органів та ухвалення ними рішень. Для повноти дослідження було б доцільно розширити емпіричний блок і здійснити аналітичний огляд конкретних кейсів.

2. У сучасних умовах особливого значення набуває питання потенційних зловживань під виглядом громадського контролю. Активізація громадської участі, з одного боку, є необхідною умовою демократизації судочинства, а з іншого – містить загрози політичного, корпоративного чи медійного тиску на суддівський корпус. У роботі це питання лише окреслено, проте для комплексності дослідження доцільно було б більш докладно деталізувати можливі механізми і стратегії протидії подібним зловживанням.

3. Третім дискусійним моментом є співвідношення адміністративно-правового та конституційного регулювання механізмів громадського контролю. У роботі окреслено лише загальні підходи до розмежування сфер впливу адміністративного і конституційного права, тоді як саме на стику цих галузей найчастіше виникають ключові проблеми і виклики для практики правозастосування, особливо у контексті реформування конституційної юрисдикції, зміни структури органів судової влади та впровадження нових моделей балансу влад.

4. Четвертим важливим питанням є специфіка впровадження європейських стандартів у сфері громадського контролю за діяльністю судових органів в умовах воєнного часу. У дисертації, попри ґрунтовний аналіз нормативних джерел, переважає формальний підхід до імплементації положень міжнародних актів.

Загальна оцінка роботи і висновок. Дисертаційне дослідження Наливайка Олега Юрійовича «Адміністративно-правові засади громадського контролю за діяльністю органів судової влади в Україні» є самостійною, актуальною, завершеною та цілісною науковою працею.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що містить науково-обґрунтовані теоретичні та практичні результати досліджень. Обґрунтованість та достовірність отриманих наукових результатів дослідження забезпечено комплексом загальнонаукових та спеціально-наукових методів. Результати дослідження опубліковані у наукових статтях, що є особистим науковим доробком здобувача.

Дисертація виконана державною мовою. За кількістю і рівнем публікацій, апробацією на наукових конференціях дисертація на тему «Адміністративно-

правові засади громадського контролю за діяльністю органів судової влади в Україні освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40, та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44, в редакції від 19 травня 2023 року № 502), а її автор, Наливайко Олег Юрійович, заслуговує на присудження йому ступеня доктора філософії в галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право.

Результати голосування:

«За» – 5 членів ради

«Проти» - немає

«Утримались» - немає

На підставі прилюдного захисту, результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка присуджує **Наливайку Олегу Юрійовичу** ступінь доктора філософії в галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 – Право.

Голова спеціалізованої
вченої ради

Віталій КОНДРАТЕНКО